

ALBINA

REVISTĂ ENCICLOPEDICĂ POPULARĂ

APARE ÎN FIE-CARE DUMINICĂ

Abonament, pe an în țară Lei 5 | Abonament, pe an în străinăt. Lei 8
 „ „ 6 luni în țară „ 3 | Un număr 15 bani

Manuscrisele nepublicate se ard.

COMITETUL DE REDACȚIE:

P. Garboviceanu
C. Rădulescu-Motru
G. Coșbuc
I. Otescu
P. Dulfu



G. Adamescu
V. S. Moga
N. Nicolaescu
Const. C. Popj-Tașcă
Gr. Teodossiu.

Redacția și Administrația Str. Mântuleasa, No. 9.

S U M A R:

G. Ionescu, Ión Gutenberg. — *Grigore Alexandrescu*, Pisica sălbatică și Tigrul. — *Eugeniu I. Tisescu*, Băile de Mare de la Constanța. — *Alex. Alexandrescu*, Cuvînt asupra vișului beției. — *I. Halippa*, Ceremoniile nunței. — *Coropișnița*. — *Gusu Apostolescu*, Țîntar și Cuțuvlah. — *N. Rădulescu-Niger*, La cules de micșunele. — *N. Dîbiri*, Industria și comerțul fac bogăția unei țări. — *C. Ionescu*, Fapte de laudă. — *Irimia Popescu*, Ingrășarea porcilor. — Serbări de 10 Maiu. — O societate cooperativă. — Informațiuni. — Mulțumiri. — Apel. — Adrese către redacție. — Poșta redacției. — Poșta administrației.

Ilustrațiuni: Ión Gutenberg. — Pe drumul Plevnei: Un convoi de munițiuni. — Coropișnița.

INSCIINȚARE

Adresându-ne prin scrisori personale abonaților rămași în urmă cu plata abonamentului, primim ținlic încunoscunțări de la un mare număr de abonați, că au achitat către diverse persoane, cari au avut liste și prin cari au fost abonați.

Rugăm dar, persoanele car au bani încasați în numele nostru, să bine-voiască a ni-i trimite de urgență, petru a evita reclamațiuni; cu atât mai mult, că unor abonați cari au plătit, dar noi n'am primit banii nici măcar pentru anul trecut, li s'a suspendat trimiterea revistei.

Sperăm, că ceice au încast banii și nu i-au trlmis încă, se vor grăbi a-i trimite, pentru a evita neplăceri atât pentru d-lor cât și pentru noi.

IOAN GUTENBERG

La ^{8/20} Iulie anul curent s'a sărbătorit în Germania împlinirea a 500 de ani de la nașterea lui Gutenberg. Gutenberg este născocitorul măiestriei tiparului, adică al meșteșugului tipăririi cărților.

Înainte de Gutenberg, omenirea se serviă pentru comunicarea gândirii de manuscrise (scriere de mână).

Meșteșugul scrierii pe vremea lui Gutenberg ajunsese la atâta dezvoltare, în cât ați rămânem uimiți când descoperim prin vre-o bibliotecă vre-una din acele reliquie (măști), care mărturisesc despre gradul de perfecțiune la care scriitorii timpului dusese arta scrierii.

Cu cât însă civilizația pătrunde în omenire cu atât lumea începuse să simțā lipsa unui mijloc mai lesnicios pentru transmiterea cugetării.

Vechile mijloce ale transcrierii manuscriselor, deveniau din ce în ce mai neîndestulătoare, pentru că ele nu puteau satisface de cât unei mici părți a societății: întâiu pentru că operele învățaților nu se puteau reproduce în atâtea exemplare câte ar fi trebuit mulțimii, și al doilea pentru că aceste texte costau prea scump.

O *Biblie* se vindea nu a-rare-orī, dice *George Bariț* cu 1.000 de fiorini de aur, și Bariț ne dā ca exemplu pe un învățat din suta a 15-a anume *Antoniu de Palermo*, care, spre a-și cumpără un exemplar din *Titu Liviu*, fu silit să-și vîndā moșia, iar pentru procurarea unei bibliotecī se cereau mijloce mai mari de cât să le pōtā suportā un particular (1).

Eliade dice că pe la 1440 cărțile scrise se vindeau, d. e. o *Biblie* cu câte 500 galbeni, și când *Fust* sau *Faust*, tovarășul lui Gutenberg, se duse la Paris și începū să vîndā *Biblia*, mai întâiu cu 60 apoi cu 30 de taleri, tachigrafii (scriitorii de cărți) începurā a strigā că meșteșugul cu care sint tipărite cărțile lui Fust s'a aflat în iad și deci Fust are prieteșug și tovarășie cu dracii (2).

Am dis că lipsa unui mijloc mai lesnicios pentru comunicarea gândirei deveniā din ce în ce mai simțitā.

Încercări pentru aflarea acestui mijloc se făceau de către mulți xilografi.

Așā *Laurențiu Jansoen Coster*, un paracliser și xilograf distins din orașul Harlem din Olanda, făcu multe îmbunătățiri sistemului tipăririi de pe plăci xilografice, sistem in-

(1) G. Bariț, *Foia pentru minte, inimă și literatură*, No. 2, 1841, Ianuarie.

(2) Eliade, *Prefața gramaticii*, Sibiu, 1828.

trodus din China, de către navigatorul venețian *Marco Polo*, prin vechiul al XIII-lea.

Coster tipăria deja cu litere de lemn mobile, ba conaționalii săi, cari îl consideră ca pe adevăratul inventator al tipografiei, dic că el se serviă chiar de litere metalice.

Coster perfecționă și cernela pe care o făcea dintr'un aliagiū de funingine, apă și puțin uleiū. El reușise a tipări mici cărțicele ca *Donatul*, *Apocalipsul*, *Gramatica* lui Galienu, *Abecedare* și alte opusculu cu conținut religios și didactic.

Pister din Bamberg încă se îndeletniciă cu asemenea încercări.

Lui i-se atribue tipărirea *Bibliei pauperă*, cea de 36 rânduri, și alte lucrări mai mici.



Ion Gutenberg.

Omul superior însă pe care natura îl predestinase ca să realizeze aspirațiunile unei epoce întregi și să scōtă cmenirea din întunericul în care bijbîia de mii de ani, este *Ion Gutenberg* (*Hans Gaenszleich Gutenberg*) născut la ⁸ 20 Iulie 1399, în orașul Maienta din Germania, dintr'o veche și distinsă familie.

La anul 1420, în etate numai de 20 ani, din cauza turburărilor politice, Gutenberg fu nevoit a-și părăsi orașul natal

și a se refugia în Strasburg, unde pe la 1434 îl găsim trăind în îmbelșugare și ocupându-se, în tovărășie cu un nobil bogat anume *Andreï Dritzchen* și cu *Hans Rieffer* și *Heilmann*, cu experiențele pentru descoperirea tiparului și după toate probabilitățile, presa de tipărit fu construită în acest oraș.

La 1438 murind Dritzchen, Gutenberg fu nevoit a-și întrerupe cercetările din cauza lipsei de bani, iar la 1444 se întorse în Maiența, spre a scăpa de urmărirea moștenitorilor lui Dritzchen.

Acî se asociază, la 22 August 1450, cu giuvaergiul *Ión Fust*, care-i puse la dispoziție mijlocele pentru continuarea operei sale cu următoarele condițiuni:

1) Fust să dea lui Gutenberg 800 florini în aur, cu o dobîndă de 6%.

2) Cu acești bani Gutenberg va trebui să-și procure sculele necesare.

3) Aceste scule se vor socoti ca proprietatea lui Fust, pînă la achitarea banilor de către Gutenberg.

4) Gutenberg va ave să dea lui Fust 300 florini anual, drept chirie, costul pergamentului, hîrtiei, cernelei și alte cheltueli.

5) In cas de desfacere, Gutenberg va răspunde lui Fust cei 800 florini, cînd numai, pôte intra în posesiunea sculelor sale.

6) Baniî ce vor prisosi din cei 800 florini, după cumpărarea sculelor, se vor întrebuița pentru plata zețarilor și a tipăritorilor, precum și pentru cumpărare de pergament, hîrtie, cerneli, etc., și se vor socoti în contul amîndorora.

La început Gutenberg tipăria ca și cei-l-alți tipo-xilografî, tot de pe plăci de lemn.

Cărțile tipărite de dînsul după acest procedeu sint: 1) *Abe-cedarul latin*, 2) *Horariul* sau cărți mici pentru rugăciuni, 3) *Oglinda Spovedaniei*, 4) *Donatul*.

Inșă pentru că lucrul mergea prea greu, îi veni lui Gutenberg ideia să tórne plumb într'una din literile scobite, cu cari tipăria el. Litera de plumb a eșit în relief, în forma naturală, iar aplicată pe papirus a eșit întorsă. Atunci Gutenberg scobi o literă în formă dreptă în care turnând plumb s'a produs în sens invers, în relief, iar aplicată pe papirus a eșit în formă naturală.

Gutenberg întrebuița acest procedeu cu toate literile, și obține ast-fel întregul alfabet în mii de exemplare și, pentru că prima literă cu care s'a făcut încercarea a fost un B, de aceea și Gutenberg este reprezentat ținînd litera B în mână.

Onórea perfecționării literelor și a vërsării lor se cuvine lui *Petre Schoeffer*, unul din asociații lui Gutenberg.

Data descoperirii tipului mobil turnat, nu se scie cu certitudine, căci Gutenberg și Fust ținură lucrul ascuns pentru motive de câștig.

Se dă însă ca cel mai apropiat de adevăr anul 1450, după mărturisirile contimporanilor lui Gutenberg.

Iată cum se exprimă dr. *A. von der Linde*, basat pe mărturisirile lui *Ulrich Zell*, contimporan lui Gutenberg, în privința începutului tipografiei:

«Anul jubiliar 1450, fu în adevăr, un an de salutare, și prima carte pusă sub tipar fu o *Biblie latină*, numită și Biblia de 42 rânduri sau Gutenbergiană cu caractere grase, cu cari se imprimă acum *Misalul*.»

Negreșit că la început el a făcut încercări cu cărțile mai mici.

Parohul *Tritheim*, contimporan și prieten al lui *Petre Schoeffer*, al treilea asociat al lui Gutenberg și ginerele lui Fust, scrie în *Analele mănăstirei Hirschau* că arta tiparului s'a aflat la anul 1450 în Maiența.

Tovărășia lui Gutenberg cu Fust nu țină de cât pînă la Octombrie 1455, căci la această dată Fust chemă în judecată pe Gutenberg, pretindându-i restituirea celor 1.600 florini împrumutați în două rânduri cu dobîndă de 6% din ziua de 22 August 1450 și 6 Decembrie 1452 pînă la 9 Noiembrie 1455, care se ridică la 390 florini, precum și dobînda pe care Fust pretindea că a plătit-o cămătarilor, în suma de 36 florini sau o sumă totală de 2.026 florini pe cari Fust îi pretindea în termen scurt.

Cu totă apărarea lui Gutenberg, în urma jurămîntului lui Fust, prestat într-o mănăstire de călugări, Tribunalul dă câștig de cauză lui Fust, astfel că Gutenberg fu nevoit să-l abandoneze totul, rămânând sărac pe drumuri, el care a deschis atâtea surse de înavușire pentru omenire!

A trebuit intervenția unui om de inimă, a doctorului *Humeri*, bărbat vrednic de laudă, care întinse o mână protectoare lui Gutenberg, dându-i mijloacele necesare spre a-și forma un nou atelier în Maiența, pe care maestrul îl țină pînă la finele vieții sale, întîmplată la anul 1468, lăsând în urmă ca moștenire o comoră atât de neprețuită ca arta tiparului.

Între cărțile tipărite de Gutenberg în noua sa tipografie se citează un *Calendar Apostolic Medicese* din anul 1457.

Electorul din Maiența, *Adolf II*, recunoscînd în cele din urmă meritul și nedreptatea ce i-se făcuse lui Gutenberg din cauza reclamațiunii lui Fust, îl primise la curtea sa, unde genialul inventor își continuă opera de desvoltare a artei tiparului.


Abia târziu posteritatea recunoscătoare, în fine, ridică lui Gutenberg un monument în orașul în care «se făcu întâiul lumină.»

G. Ionescu.

Pisica sălbatică și Tigrul

de

Grigore Alexandrescu (1).

n cotoiū saū piscică,
 Din douē nu sciū care,
 Nici mare nici prea mică,
 Dar fôrte mâncătore
 Și din soiul acela ce-în păduri locuesce
 Și pe copaci trăesce,
 Vêdū un tigru mare
 Trecēnd pe o cărare.
 De sus de pe ghindar, unde erà urcată,
 Pisica socoti
 Că pôte... a-l îngrozi;
 Și fără a perde vreme se adresă indată
 La tigrul ce trecea,
 Fără a o vedea:
 — Ia stăi, mă rog puțin, jupîne de pe jos,
 Care te socotesci
 Că nu sciū cine esci.
 Mândria ce-o arēți cu noi, e de prisos:
 Sciū din ce neam mă trag, și că strămoșii mei
 Sînt sili de Dumnezei?
 Nemuritorii toți, din cer când aū fugit,
 Sub nume de piscici în lume aū trăit;
 Preoții Egipteni în templuri ne slăvesc
 Și nisce tigri mici cu noi se potrivesc?
 — Dacă strămoșii tēi cu tine semănaū,
 Negreșit eraū proști căți lor li se închinaū,
 Răspunse tigrul meū; iar dacă aū avut
 Vr'un merit cunoscut,
 Ce-va dumnezeesc,
 Atunci eū te căesc
 Și pentru starea ta de milă sînt pătruns,
 Căci d'or si câte spuī, zēū, prea rēu ai ajuns.

 De și mulți aū zis-o, eū tot o măi zic:
 Slava strămoșescă pe strămoș cinstesce;
 In zadar nepotul cu ea se fălesce,
 Când e, cum se întâmplă, un om de nimic.

(1) Veđi biografia și portretul acestui autor in «Albina» anul I. No. 14, 15 pag. 439.



Pe drumul Plevnei: Un convoi de munițiuni.

(După tabloul lui N. Grigorescu).

Băile de Mare de la Constanța



rî-ce om în timpul verei caută să-și re-
pare forțele epuizate în cursul anului și
dec plăcă îndrumat de medic la una din
stațiunile noastre balneare. Mulți, foarte
mulți se duc la Constanța, fie că au ne-
voie de apa și aerul mării, fie că fug din
orașe din cauza sgometului și a prafului
și se așază la mare pentru a contempla
apa albastră, cerul și spuma valurilor.

E cunoscut de toți că țărmii mării Negre serviau Roma-
nilor ca stațiune pentru cei exilați și că în locul unde e
adă frumosul Hotel european Carol și unde se plimbă de
colo pînă colo femeii frumos gătite, ascultând musica mili-
tară care cântă, ca în toate locurile de băi, pe acolo umblă
bietul Ovidiu singur și trist.

Și adă! . . . ce deosebire! . . .

* * *

Pe malul mării Negre în trei puncte deosebite și la în-
dămâna tuturor, administrația comunală a făcut cabine de
băi pentru dămne și pentru domni, separate; — însă, voiți
descrie numai băile de mare de la locul numit *viș*, de ore-ce
ele sint foarte mult vizitate. Regiunea viilor vine cam spre
S. V. orașului. E departe de oraș cam 3 km. și apa e foarte
curată. Transportul pînă acolo se face cu trenul care cir-
culă la fie-care jumătate oră și costă lei 3,75 o cartă de
abonament valabilă pentru 10 drumuri (dus și întors socotit
o cursă). Plecarea din Constanța la viș se face de la hal-
tele: *Ovidiu, Tetis, Tomis*.

De la viș și pînă la cabine nu-î departe și totă lumea
merge pe jos. În vale pe malul mării, se deschide o plajă
dulce și întinsă, compusă din nisip fin bine bătut și neac-
cidentat.

Pe această plajă sint făcute cabinele, pe terenul dintre ele
e un pavilion lung, cu bănci multe; într'un capăt cântă
musica pe tot timpul băilor iar în cel-l-alt stău vizitatorii.

Regulele băilor de mare

Trebuesc păzite câte-vă regule, dacă dorim ca băile de mare să producă bune efecte.

D-l Doctor Tălășescu (medic al portului Constanța) cu multă bună-voință indică pentru fie-care regulele speciale.

În resumat sînt:

a) Corpul trebuie acoperit cu un costum scurt de bae. Capul liber. Damele pun pe cap o bonetă impermeabilă, însă medicii o combat.

b) Ora de bae variază. Cu toate acestea cel mai prielnic timp al zilei e de la 7—10 și de la 2—6. Stomacul nu trebuie să fie încărcat.

c) Imediat ce ne desbrăcăm, trebuie să intrăm în apă cu corpul întreg de odată, chiar cu risicul de a trece un val, două peste cap. Tot corpul trebuie să stea muiat în apă și neconținut să facem eserciții de înotare, fie că putem înota fie că nu, atunci ne ținem de fringhia întinsă pe piloți pentru acest scop.

d) Durata unei băi depinde în majoritatea casurilor de obișnuința, constituția persoanei și temperatura mării.

Și fiind-că nu trebuie uitat că facem o cură de hidroterapie, s'a recomandat: să stăm în apă pînă nu om simți nici o răcelă în corp prin urmare 4—5 minute.

«Dacă însă acțiunea apei asupra corpului se prelungește cu alte cuvinte dacă vom sta mai mult de cât trebuie în mare, vom simți din nou un tremur, în tot corpul, respirația să taie și fără voie dinții încep a clănțani, această stare se numește *frison secundar*.

«Nu e permis nimănuî a aștepta acest al 2-lea frison, pentru că în loc de a se folosi, va pute prea bine căpăta o congestiune a organelor interne: ficat, pulmonii sau creier, ceea-ce de sigur nimeni nu o dorește». (1)

e) Din bae trebuie să eșim repede, să ne ferim de răcelă și să ne îmbrăcăm iute. O mică plimbare de 15 minute se impune pentru a se face *reațiunea*.

f) *Medicii interzic de a lua băi în mare, persoanelor*

(1) Doctorul Luca, București.

ce sufer de boale de inimă și de plămâni. Și femeile, când vor observă că apar menstruele în timpul curei, vor suspenda băile pînă la încetarea lor.

g) E suficient 25—30 băi pe vară.

Băile de nisip.

Pe plaja mării, care e formată din nisip fin și bine bătut, sute de familii fac băi de nisip copiilor lor.

Cu o lopată dau nisip de o parte și fac o formă de covată. O lasă $\frac{1}{2}$ oră ca s-o usuce razele solare, apoi culcă copilașul desbrăcat în ea, cu fața în sus. De asupra capului se pune o umbrelă spre a-l feri de soare. Mai pe urmă începe a-l înveli încet, încet cu nisip pînă ce-l acoperă peste tot corpul, numai capul rămâne afară. În nisip stă aproape o oră în care timp părinții îi fac jucării, ori dacă e mai măricel îi spun glume. Din nisip îl duc la mare și-l scaldă puțin și repede apoi îl îmbracă.

Iată ce dice dl Pouget în această privință: «Băile de nisip sînt foarte des întrebuițate pe plagele maritime... dar ele trebuie făcute după nisce regule anumite. Pentru ca efectul medicamentos să se producă, trebuie ca nisipul să fie udat din când în când de mare, pentru că conține săruri mai multe.»

La Constanța, în adevăr, nisipul e udat de mare, prin urmare pôte fi folositor.

Apa Mării.

Apa mării la Constanța are un farmec; cu cât stai în ea, cu atât îți vine să mai stai și dacă mai adăogăm la acesta și loviturile cadente ale valurilor pe corpul nostru, timpul trece fără să observăm, și numai după ce am eșit la țărîm, atunci ne trezim cu un fel de frig prin corp și mai ales la picioare; cel mai mulți au amețeli și greutate la mers.

Culorea. Apa de mare pusă în sticlă sau într'un pahar e limpede și bate în verde. Privită însă pe o masă întinsă are deosebite colorii: albastră, verde, etc. toate acestea se datoresc reflexului bolței ceresci.

Gustul. E sărată și amară.

Mirosul e greoiu și cam infect pe la țerm și e datorit algelor și plantelor pe care le svârlă la mal.

Compoziția chimică

În raportul (1) d-lui profesor doctor Istrate găsim următoarea tabelă, asupra compoziției chimice a apei din marea neagră.

1.000 gr. apă conține:

17.605 residiu fix, în care intră săruri de sodă și magnezie,

10.060 clorur de sodiu,

9.574 clor,

1.42 Sulfat de sodiu,

1.2505 $\text{SO}^4 \text{H}^4$,

0.005 brom,

urme de iod și materii organice.

Bólele ce se pot vindecă prin aerul și apa mării (2).

1) În prima linie sînt: scrofulele.

2) Anemia (lipsa de sînge) ce se observă la copii ce cresc grei, sau la acei ce au obiceiuri rele (onanism) precum și la fetele tinere aprópe de epoca menstruațiilor.

3) Turburările în menstruație.

4) Bólele nervóse.

5) Isteria.

6) Spermatoria.

7) Reumatismul póte fi combătut prin băi de nisip.

Bólele de piele de natură scrofulósă, coriza cronică și sudorile abundente, pot fi asemenea ameliorate sau vindecate.

— Maladiile de cord, cu leziuni organice ale valvulelor precum și dilatațiunile anevrismale, nu sînt compatibile cu băile de mare.

(1) Raportul anual făcut stațiunilor balneare pe 1888—89.

(2) Doctorul Luca.

E de ajuns să reamintesc una din acțiunile apei reci asupra organismului și anume: gonirea sângelui de la periferie la centru, pentru ca cine-vă să-și dea sēma de pericolele la care se pōte expune prin ruperea unui vas adică mōrtea subită.

Persōnele cu tuberculosă pulmonară fie la început sau în stare mai înaintată sînt cu totul oprite de a face băi.

Tot ce le pōte folosi e aerul mării. Nu e permis unei persōne ce are afecțiune pulmonară a petrece serile umede pe malul mării, sau a se plimba pe timp ploios.

Aceași povață se dă și celor ce sufer de asm, emfisem pulmonal, și bronchite cronice. Pacienții vor câștigă mult în sănătate dacă vor sta ziua pe țărmul mării când sōrele arde și se vor culcă de vreme ca să nu respire aerul încărcat cu umezēlă.

Fără îndoială, sînt și alte maladii care reclamă apa sau numai aerul mării; însă visitoriile vor consulta înainte de a începe cura pe medicul stațiunii.

Eugeniu I. Tisescu.

Bacău.

Cuvînt asupra vițiului beției

Ca ziua cu cuviință să umblăm, nu în ospețe și în beție, nu întru fapte de rușine, nu întru prierie și pismă. (Ap. Pavel, Rom. cap. 13 v. 13.)

Fraților creștini,



stădi voesc să vă vorbesc despre unul din obiceiurile cele rele cari s'aū întins ca fulgerul și duce către peire omenirea, despre vițiul beției, arătându-vē relele ce se nasc din acest vițiu și povățuindu-vē a vē ferī cu toții de obiceiul de a bea.

Omul fiind făcut după chipul și asemnarea lui Dumnezeu, este orînduit a trăi în acēstă lume, ca să facă fapte bune și plăcute lui Dumnezeu; însă el, din contră, în loc de a face fapte bune, face cu multă nepăsare fapte rele, cari înjosesc chipul și

asemănarea ziditorului său. Una din aceste fapte rele este și beția.

Acastă faptă rea stăpânesce toate clasele și vârstele societății noastre, acest păcat pune pe om în rîndul animalelor celor necuvîntătoare, îl depărtază de la sfințenia lui Dumnezeu, împiedicându-l a face faptele cele vrednice de mântuirea sa.

Din acest păcat se nasc alte păcate, precum: tâlhăriile, certele, bătăile, omorurile și altele, păcate foarte primejdioase, atât pentru trup cât și pentru suflet, cari aduc după dinsele mai multe urmări triste și vrednice de plâns, atât în lumea acesta cât și în cea-l-altă.

Urmările beției le putem împărți în trei grupe: 1) stricarea corpului; 2) pierderea avuției; 3) pierderea sufletului.

Stricarea corpului.

Cu cât omul va fi mai mult supus beției cu atât și stricarea corpului va fi mai mare. Nu va avea putere de viață, ci traiul lui va fi numai o bătă, o durere, o schingiuire a corpului său și o moarte mai repede; nici odată nu-și va putea căuta de interesele sale familiale, pentru că-și va căuta de interesul beției.

Pierderea avuției.

Pe lângă că omul stăpânit de păcatul beției își strică corpul și scurtează viața, foarte lesne își pierde și avuția. Bețivul, spre a-și potoli setea ce are de a bea, va trebui să plătească din averea sa ceea-ce bea, așa că averea îi scade din ce în ce; iar bînd și petrecînd prin cărciumi, césuri, dîle și săptămîni întregi, nu-și va putea căuta de interese, așa că treburile vor rămîne în uitare. Acasă familia suferă, neavînd cele trebuitoare pentru gospodărie, vitele sufer de fîme, de sete și staă fără adăpost din cauza nepăsărei, pîinea se mîntue, birul este neplătit și altele asemenea.

S'aă vîdut mulți ómenî cu averi destul de fru-

móse, dar ocupându-se cu bețiile și-au pierdut averile și au ajuns să cerșască, lăsând copiii săraci în urmă-le. Prin urmare, prin beție omul își pierde averea. Feriți-vă dar de acest rău obicei, căci sin-teți datori a lucra, bine a păstra și frumos a întrebuința averile ce aveți.

Piederea sufletului.

Omul coprins de beție, pe lângă că-și strică corpul și își pierde averea, își mai face cel mai mare rău: pierderea sufletului. Acesta urmăzează de la sine, că el în loc de a merge la biserică Duminicile și sărbătorile, spre a ascultă cuvîntul lui Dumnezeu, găsește mai bine a merge la cărciumă spre a se înbuiba de băuturi și a ascultă cântecele cele scandalóse ce se aud într'însa.

El nu vrea să știe măcar, că biserica este casa cea de rugăciune, unde este dator a se adună și rugă lui Dumnezeu tot creștinul, de la nascere și pînă la mórte; nu vrea să știe că timpul trece și el nu și-a ales măcar un ceas din viața sa pentru pocăință; că dăilele sînt rele și el n'a răscumpărat vremea, adică, nu și-a mărturisit păcatele înaintea duhovnicului său părinte, spre a căpăta deslegare de ele și nu contenesce de a face altele.

Pe când servitoriî altarului slujesc sfînta liturghie, la care se jertfesc mîelul lui Dumnezeu, Isus Christos, pentru pomenirea și iertarea păcatelor celor vii și morți din veci, creștinii se duc la cărciumă, unde dupe ce se satură de băutură, se pis-muesc și se cêrtă uniî cu alții, pe urmă le vin și alte poște rele.

Și óre ce rêsplată vor luă cei-ce săvîrșesc asemenea fapte de rușine? Iată ce: Sf. Apostol Pavel unora ca acestora, le spune că împărația cerului nu o vor moșteni, ci din contră moștenirea lor va fi întunericul cel mai din afară, plîngerea și scriș-nirea dinților. Vai omului ce va avé o asemenea sórtă!

Vedeți, fraților, ce rele aduce beția și cele-l-alte

patimii ce decurg dintr'însa: stricarea corpului, pierderea avuției și pierderea sufletului, care este cea mai mare și mai costisitoare, pentru-că de ar dobîndi omul lumea această, nimica nu va folosi dacă își va pierde sufletul.

Așa dar, fraților, vedînd tristele urmări ce aduce beția celor ce o iubesc, trebuie să ne ferim de ea și atunci vom scăpa mai lesne și de cele-l-alte patime sau păcate ce se nasc din beție. Să petrecem după disa apostolului, zilele cu cuviință, să facem din toate puterile noastre faptele credinței, să imităm pe Dumnezeu în sfințenie, dupe cum însuși el ne poruncesce: «*Fiți sfinți, căci eu sînt sfînt.*» Amin!

Alex. Alexandrescu.

Invet. com. Largu, jud. Buzău.

Moravurile Românilor din ținutul Chișinăului

CEREMONIILE NUNȚEI (1).

C'o și înaintea cununiei, de obicei Sâmbăta, mirele poftesce la sine totă tinerimea satului și nêmurile (2), și luând blagoslovenie de la părinți, se pornesc călări la mirésă, avînd comiți pe prietenii și tovarăși. In urma carnavalului condus de mire, merg în trăsuri nêmurile lui. Intr'o trăsură din mijloc șed țiganii muzicanți și tot drumul pină la satul miresei cîntă cîntece moldovenesei naționale; flăcăii se întrec călări. Carnavalul stă une ori de se hodină, dar daca drumul e de câte-vă zile, apoi trimet dinainte călăreții la satul cel mai aprópe, ca să aibă grijă de gazde spre nópte pentru totă compania. De acest lucru are grijă mirele și conăcarii lui (șaferii.) La locurile de popas fac zacuscă, ori chiar masă mare, și pe urmă jócă.

Apropiindu-se de satul miresei, mirele trimete înainte doi conăcarii să dea de știre că carnavalul nunței e lîngă sat, ca să se gătéscă. Tatăl miresei aflînd de la conăcarii câte familii și câți holtei vin cu mirele, are grijă a le pregăti gazde pe la megieși.

Pe conăcarii cei trimesi îi întâlnesce pe prag singură mi-

(1) Veți No. 42.

(2) Sîntem datorii a explică, că dacá mirésa trăesce într'un sat depărtat, atunci carnavalul din satul mirelui se pornesce une-ori Joi ori Vineri, cum e și calea. De-i nunta pe loc, atunci tot ceremonialul următor se face într'o zi.

résa, în prezența părinților. După complimente, conăcării mirelui cu acei ai miresei se întorc la carnavaul mirelui. Apropiindu-se la miri, conăcării miresei, după scurte complimente, pun pe capul mirelui un colac, care în momentul următor se împărțese la tovarăși cu mare sgomot. Apoi conăcării miresei stau alătura cu mirele și așa merg pînă la casa miresei.

Sosind la gospodăria părinților miresei, conăcării ei rămân la pörtă, iar mirele cu doi conăcări ai săi din urmă merge la mirésă, care-l întâlnește înconjorată de némuri. Pe capetele celor trei cai, ce stau în rînd cu călăreții, pune o pânză lucrată de mîna miresei. Pe când mirele s'apropie de mirésă, unul din conăcări avënd dar și abilitate a vorbi lămurit și expresiv, țice rostit următoarele versuri populare:

Bună țiua, bună țiua, horă frumósă,

Boerl dumilor-vóstră!

Am venit să vă întrebăm de viața,

Bună vi i viața?

Dar mila Domnului și-a împératului?

Muțumim lui Dumnețeu,

Că nici nouă nu ni-i rěu.

Dar al nostru împérat,

De când el s'a ridicat,

Multă óste a adunat

Ș'a purces cu óstea la vînat:

Șă vėneze cãmpil cu florile,

Codrii cu isvórele,

Unde locuesc tóte fiarele.

Dar sfetnicil mării sale

La un mijloc de cale

A găsit o urmă de fiară,

Și-a țis că nu-i de fiară,

Ci i urmă de jună (zînă),

Ca al nostru împérat de bună

Ca să fie împreună.

Iar al nostru împérat,

Fórté că s'a bucurat,

În scări de aur s'a înălțat,

Preste óști aũ căutat,

Și ni-aũ ales pre noi

Pre acești voĩnici doi:

Din cai bărbați

Și din gură învățați,

Și ni-aũ trimes prin crângul cerului

Pe lumina stelelor;

Vėdënd o stea că ni se lasă,

Ne-am abătut și noi la acéstă casă,

Horă frumósă,

Boerî dumniavostră.
Dar stolnicul de casă
Cu bun răspuns să ne iasă.
De ce umblăm, ce căutăm?
Noi sêmă bine să ne dăm.
Noi nu sîntem cîcoi
Său negustori de boi,
Noi sîntem soli de solie
De la prea cinstita împărăție,
Din pofta domnăscă,
Din strășnicie împărătescă
Ca nimeni cuvîntul să nu ni-l clintăscă.
Iar al nostru împărat
Pe aici c-aū mai umblat,
De acēstă flōre aū dat;
Și s'aū sfătuit cu sfetnicii bătrîni
Și cu feciorii din ōmenii bunii,
S'o ia din grădina domnăscă
S'o ducă în grădina împărătescă,
Acolo s'o răsădăscă,
Mai frumos să înflorăscă,
Rod pre pămînt să înmulțăscă,
Ca să fie cinste părinților
Și laudă nănașilor
Și nouă tuturor fraților.
Ăvem să vă dăm colac zăhăruit
Cu mîere îndulcit;
Nu ni-l de dat,
Ci ni-l de schimbat;
Cu o mână să dăm,
Da cu alta să luăm,
Unul pe altul să nu ne înșelăm.
Aveți a ne da năfrămiți de in
Să ne ștergem gurițele de vin;
Năfrămiți înșirate
De frânile cailor legate;
Noi înapoi cînd ni-om înturnă,
Caii din cap vor da,
Năfrămițele vor săltă,
Iar al nostru împărat
Cînd ne vede, se ține bine încredințat
Că i-am făcut slujba cu adevărat,
Și bine v'am găsit sănătoși.
Iar al nostru împărat cînd va veni,
Pămîntul va hui;
Cînd s'o descălică
Pămîntul va cutremură.
El nu vine săū cu vre-o țarie
Săū cu vr'o mărie,

Sau cu sabie franțuzescă,
 El vine cu închinăciune,
 Cu plecăciune :
 Ce i-ați juruit să-î dați
 Și cu ochi bunî să-î cătați.
 Vă gătiți cu care de fân,
 Cu buți de vin,
 Cu ialoviți grase,
 Cu pâini frumose ;
 Să ne postiți la masă
 Și pe noi frunțași. . .
 Și bine v'am găsit sănătoși
 În casa dumniavăstră. Amin.

După aceste complimente, mireșa stropesce cu o ramură de busuioc pe mire, iar conocarilor le dă câte o năframă. Mirele o mulțumesc cu un galben. Apoi cei ce-au venit cu mirele se împrăstie pe la gazdele, ce li s'arată. Singur mirele are gasda lui deosebit la vre-un nēm viitor; acolo în grabă se strâng ôspeții și fac joc.

După o oră, vin la mire doi vornici, având în mână bețe lungi legate cu năframe. În urma lor aduc bliduri, gafe de vin și rachiū, prăjituri și dulcețe și ospăteză mirele și cei-l-alți, neconținind jocul. Apoi din partea miresei pre toți îi poftesc în casa ei.

(Sfârșitul în No. viitor).

I. Halippa.

COROPÎȘNITA

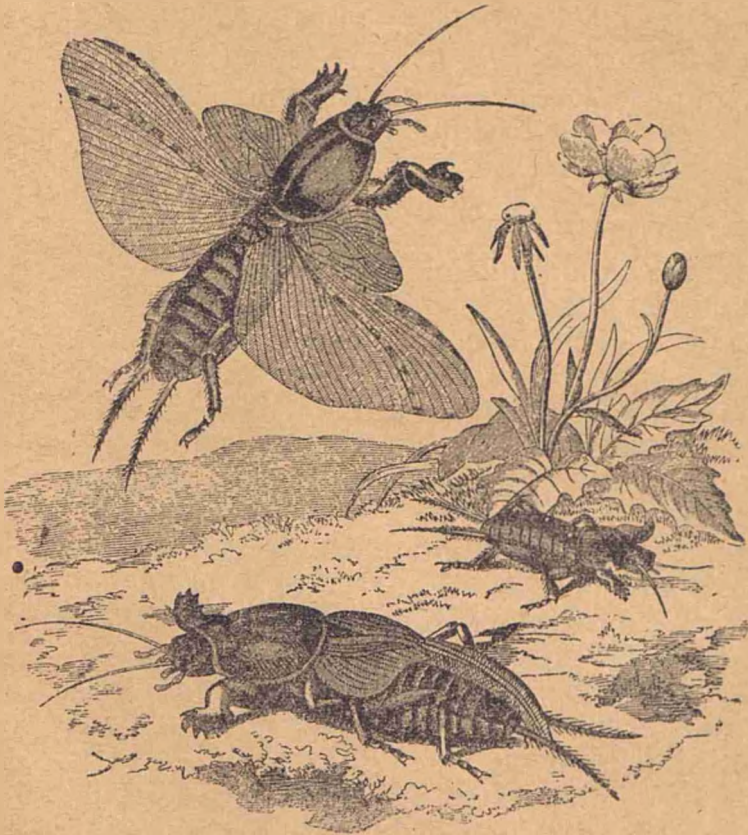


castă insectă, care este cea mai mare dușmană a plantelor din grădină, face parte ca și lăcusta tot din ordinul ortopterelor.

De și are 4 aripi, se servește mai puțin de ele, de ôre-ce ea sbôră fôrte puțin și mai cu sēmă séra, pe când țiuva mai tot-d'a-una stă ascunsă sub pămînt în anumite galerii sau se mișcă de la un loc la altul prin ajutorul celor 6 picîóre.

Coropișniței îi plac locurile umede și grase; în ast-fel de locuri se înmulțesc fôrte mult, și aduce mult rēu plantelor semēnate și chiar ierburilor, gaurind pămîntul în tôte direcțiunile, prin deschiderea de galerii, prin cari se adăpostesc țilnic din cauza

căldurei celei mari, sau iarna din cauza frigului. Coropișnița deschide galeriile mai întâiu orizontale și apoi verticale, pe cele verticale le spoesce cu un fel de salivă, ast-fel în cât nu se dărâmă nici o dată. Aceste galerii pot ave câte odată o adîncime destul de mare. Fundul galeriei îl face de mărimea unui ou de găină, în care femela depune 2—300 de oue. Larvele din oue es în luna lui Iulie,



Coropișnițe.

și în stare perfectă ajung tocmai în anul viitor ; în timpul acesta, femelele mănâncă o bună parte din ele.

Când am descris folósele ce aduce cârtița agriculturii, am spus cum coropișnița prăpădesce de multe ori tóte rásadurile din grădină, pe cari le-am

sădit într'o ȃi oră 2, de nu se mai vede nimic în grădină din ceea-ce am răsădit.

Cunoscând rēul care-l aduce acēstă insectă, trebuie luate mēsurī de stīrpire. Dușmanul acestei insecte este cārțița, care o urmăresce prin galeriile ei, după cum rīndunelele urmăresce insectele din aer în sborul lor. Pisicele de asemenea o urmăresc mai cu sēmă sēra și în timpul nopții, când din cauza timpului mai rēcocos, insecta iese afară din galerie la aer mai curat. Am vėdut de multe orī în grădină sēra, cum o coropișnițā mai bătrānā, erā urmārită de alte șese fōrte mici, întocmai după cum o pisicā este urmārită de pisoii ei.

Acest lucru mi-a dat să înțeleg cā acēstă insectă mai mare, dresēzā pe cele mai mici la ore-carī lucrārī.

Stīrpirea coropișnițelor se pōte face în mai multe modurī. În grădină când gāsīm, sau când dām peste galeriile acestor insecte, n'avem de cāt să turnām apā în care se pun și vr'o cāte-vā picăturī de uleiū de rapițā, sau chiar de unt de lemn. Apa le împiedicā respirațiunea și ast-fel sīnt silite să iasā la suprafața apei. În cazul acesta le prindem și le omorām.

Dacă vedem în grădină pāmīntul ridicat sub formă de micī moșoroiurī de grosimea unuī deget și pe o lungime mai mare sau mai micā, trebuie să scīm cā sub acest moșoroiū se adāpostesc insecta, una sau mai multe. În cazul acesta, cu un bețișor urmārim pe sub mușoroiū insecta, pīnā când dām de ea și o omorām.

Un alt mijloc este: pe drumurile din grădină, și mai cu sēmă unde 2 drumurī se încrucișēzā, punem puține paie și le udām bine. După 2 — 3 ȃile dacā vom scormonī aceste paie, vom da peste mai multe coropișnițe pe carī le putem omorī. Ele se grāmădesc sub paiele ude, fiind-cā le place umeđela și rēcōrea în timpul ȃilelor cāldurōse.

Dar cea mai bunā mēsurā trebuie luatā din timpul iernei, în contra acestei insecte atāt de vātāmātōre grădinilor cu zarzavaturī și cu florī, când

aceste plante se răsădesc pentru prima dată în grădină.

Tómna, mai nainte de a da frigul, într'un colț al grădinei, să se facă o grópă ca de 70 c. m. de adîncă, lungă și lată de un metru. Acéstă grópă se umple cu băligar mai păios. Coropișnițele din instinctul lor, spre a se adăposti în contra frigului de iarnă, au să se adune în număr cât se pôte de mare în grópa cu băligar.

Pe la începutul primăverei, și mai nainte de a săpă grădina, scótem cu furca câte puțin băligar pe care îl resfirăm bine la suprafața pămîntului, așa ca nici o coropișniță să nu pótă scăpă fără ca să fie omorîtă.

Acesta este un mijloc cu mult mai sigur ca să scăpăm de aceste insecte atît de vătămătore grădiniilor în cari se cultivă florî și zarzavaturî.

Povestiri de la Româniî din Macedonia

ȚÎNȚAR ȘI CUȚUVLAH

Unerabilul Moș Balamace terminând povestirea cu arhiereul Grec, promise copiilor că, dacă or fi cumiñi și ascultători le va mai povesti în fie-care di câte ceva din viața poporului nostru românesc. Copiîi doritori de a află prin ce faze au trecut moșii și strămoșii noștri și iubitori cum sînt ei de narațiuni istorice sub formă de povești cum le istorisîa iubitul lor Moș — căci așa il numiau — păreau că își au schimbat firea lor cea sburdalnică și copilărescă și de îndată ce eșiau din școlă, să îngrămădeau împrejurul lui ca nisce puișori, rugându-l să începă șirul povestirei.

Moșul nu mai putea de bucurie și părea că se găsesce în alte sferi, când se vedea înconjurat de micuții îngerași rugându-l și sărutându-i mânele, numai și numai să le povestescă din laptele strămoșilor.

Un suris de mulțumire se zugrăvi pe fața moșului. Nu perde

timpul și nu așteptă să fie mult rugat, căci vedea nerăbdarea Românașilor care îl înconjurău și începe cu următoarea întrebare:

Ce sînteți voi și părinții voștri, copii?

Copiii cu toții în cor și grăbiți răspund:— Români, Moșule.

— Români, Români, dar n'ați auzit vre'odată pe vre-un Bulgar sau Grec să nu vă dică Români, ci *Țințari*, ori *Cuțovlahi*?

Copiii la început au păstrat o tăcere absolută, unul din ei însă, mai măricel, plin de ură la auzul acestor epitete, întrerupe tăcerea, și răspunde:

— De multe ori Bulgarii ori Grecii când se supără nu ne numesce Români, ci cei dintâiu ne dice Țințari, iar cei de-al doilea Cuțovlahi, și bietul băiat roș ca bujorul la față, cu ochii plini de lacrimi se rîgă de Moșu să le explice de unde au luat streinii aceste epitete.

Acésta eră și intențiunea Moșului, de a provoca pe copii să-și amintescă de epitetele «Țințari și Cuțovlahi», ca pe urmă să le explice de unde le-au rămas aceste porecle. Decî le spune să fie atenți căci le va explica înțelesul acestor epitete cu care dușmanii némului românesc ne numesc, fără să-și dea sēma însă ce însemnăză și ce valoare mare au aceste epitete pentru poporul nostru român, pe care ei (streinii) îl urăsc.

În aceste momente copiii nu mai mișcau, așteptau cu mare nerăbdare explicația cuvintelor «Țințar și Cuțovlah.» Moșul își reia șirul și începe:

Dragii mei, poporul nostru românesc, a fost este și va fi mare, căci mari îi au fost faptele lui. Români sînt și mulți la număr. Să nu credeți că numai noi aștia din Macedonia sîntem. Români sînt în marea și bogata țară România, care veghiază asupra noastră di și nopte, deschidēndu-ne școli, biserici, și ne trimite lumina bine-făcătoare a civilizației. Mai sînt Români în Transilvania, Ungaria, Austria, Rusia, Bulgaria, Serbia și în Grecia. Românii din tōte aceste țări au avut în tōte timpurile omenī mari, cari prin vitejia și înțelepciunea lor își au scăpat nēmul de pierire. Si noi aceștia din Peninsula Balcanică am avut omenī mari și vrednici de numele de «Român» pe care îl purtaū. Nu căutați că astă-di sîntem reslățiți în tōtă Macedonia prin

văile, côstele și virfurile munților, altă dată însă am avut o mare împărăție care se întindea de la Dunăre la marea Adriatică și pînă în Grecia.

Pe acele timpuri glorioase ale strămoșilor noștri doi frați Români din munții Balcani, anume Petru și Ion Asan, au bătut pe toți regii și împărații vecini și ast-tel Românii s'au făcut stăpâni peste totă Bulgaria de astă-zi, Macedonia și Thesalia, care pe atunci se numia Megalo-Vlahia (marea Românie). Vitejia lui Petru și Ion Asan înspăimântă pe toți vecinii așa că unii s'au supus de nevoie și de frică nouă Românilor și ne și dădea ajutor în războaie. Aceștia au fost Bulgarii cari pe atunci îi am scăpat de jugul grecesc. Așa fiind lucrurile, Bulgarii nu numai că țineau cu noi dar vedeau în orî și ce Român un Petru și Ion Asan fi de țari și au început să ne numescă pe limba lor «*Sin țari*» adică fii de regi. Nu trecu mult timp însă și familia regescă românească a fost stinsă de dușmani și tocmai aceia pe care îi am scăpat cu singele nostru de jugul grecesc, Bulgarii, geloși de vitejia și de marele nostru nume bine meritat «fii de regi» Sințarii au început să ne numescă «*Țințarii*.» Orî cât ar dice însă și orî-ce ar face acești dușmani, obârșia noastră este tot nobilă, căci sîntem strănepoții lui Traian, Decebal și ai lui Petru Ion Asan.

Să trecem acum la epitetul de «*Cuțo-vlah*,» dice Moșul, și o să vedeți că este bine dis. V'am spus copii că Tesalia în vechime se numia marea Românie, iar Macedonia Mica Românie. După stingerea familiei lui Petru și Ion Asan puțin mai târziu s'au ivit Turcii în Europa și ast-fel ei (Turcii) coprind mai totă Peninsula Balcanică. Turcii de și stăpâni pe aceste părți n'au vrut să schimbe numele țarilor, așa că Tesalia îi dicea *Buic Valahi*, iar Macedoniei *Cuciuc-Valahi*, adică marea și mica Românie. Grecii însă cari vorbesc pe virful limbei și pe cari îi știți că nu pot să pronunțe Cuciuc, au transformat pe *ci* în *ți*. Deci să știți că Cuțo-vlah nu însemnă Români șchiopi după cum pronunță Grecii, ci Români din România mică. Apoi nu vedeți că Românii sînt omenii cei mai bine făcuți, drepti ca nisce brați și voinici ca nisce lei?

Și dacă vre-un Grec ar cuteza să vă dică cuțovlah, să nu vă supărați că nu e reu, însă să le spuneți că limba lor este șchiopă și nu pôte să pronunțe *cuciuc*, ci dic *cuțu*.

In fine, copiii mei, pentru ziua de astăzi v'am explicat și povestit despre cuvintele Țițtar și Cuțo-vlah, mâine însă ve voi spune despre altele.

Bucuria copiilor era la culme când au aflat de unde li se trag epitetele de Țițtar și Cuțo-vlah și fie-care sărută mâna lui Moș Balamacea și se retrag pe la casele lor, rugându-se lui Dumnezeu pentru mărirea nemului românesc și pentru sănătatea Moșului.

Gușu Apostolescu.

La cules de micșunele

Cornit fetica mândră la cules de micșunele
Intr'o gură de pădure unde locul e smălțat.
Dămine, ce nedumerire! Stă, se uită lung la ele:
Tote-i fură ochi și suflet; toate-s bune de-adunat...

Uite, ceea, și-o culege... Inșă colo alta-i pare
Mai frumoasă și dă fuga, peste altele călcând.
O culege și pe-acesta, cu privire-n căutare
Care iarăși dintre multe mai de-ales i-o fi părând...

Și așa se depărtază, intră-n inima pădurei,
Și adună, iar mănunchiul i se face plin, frumos,
Cum pe față-i cresc bujorii, și cum cresc pe flăoarea gurei
Zîmbetele mulțumirei îmbătată de miros...

Un diavol mic de grangur nuș' de unde se ivesce
Și de dragoste începe mângâios a-i ciripi...
Ea 'și dă perul de pe frunte și uimită se opresce,
Înțelege, se nșioră, dulce prinde a clipi...

Micșunelele o chiamă, însă dînsa nu le-aude,
Inșă dînsa nu mai vede boiul lor cel drăgălaș
Sufletul i s'adîncesce în simțiri și dulce, și crude:
Curăția nu mai ride când e gândul pătimaș...

O mșerliță-ascunsă 'n prēmă o deșteptă din visare:
«Nu mai ascultă la grangur, suriōră draga mea,
«Că de el e numai vorba; ține-ți pasul pe cărare,
«Bate-ți gândul, că și dînsul nu cunșce tot ce vrea...

«Lasă cât mai multă vreme să rămâi copil, că bine
 «Îți mai sta adiniauri nebunatică-alergând
 «La cules de micșunele... Veți tu? ele-s pentru tine;
 «Prinde-le la inimiôră, să te apere, curând.»

Fuga mîerla după grangur și i dă câte-vă aripe
 De-l gonesce pe ogôre să s'apuce de muncit...
 Dar copila nu mai pôte, din ispititoare clipe,
 Să-și întorcă-n minte gândul tot atât de liniștit...

Și pe cale se întorce, în adîncu-i rătăcită,
 Și se duce, iar în suflet gânduri triste i se țes...
 Bată-mi-te focul, grangur! ai lăsat-o obrocită...
 Micșunelele, în urmă-i, plâng de dorul de cules.

N. Rădulescu-Niger.

Industria și comerțul fac bogăția unei țări

Nu pot în de-ajuns să mă exprim, nu am cuvinte și nici nu pot pricepe cum comercianții și industriașii nu au fost prețuiți cum merită.

Îți plânge inima cum în târgurile mari și mici, la sate și la orașe, cum în țara întregă aproape e să nu găsești comercianți și industriași români; cei cari mai sînt trăesc în mizerie, nu li se dă nici o atențiune, nici un sprijin, se vor nimici și dînșii, lăsați fiind la discreția concurenței străinului. Cum pôte să existe o țară, să mai mîergă înainte, când totă bogăția acelei țări, industria și comerțul, e în mâna străinilor?

Ce te faci tu, țară românească, când într'o bună dimineță comercianții și industriașii străini, cu capitalurile ce le au, ar trece granița.

Mulți pôte ar dice că atunci s'ar apucă Românii de industrie și comerț. Răspunsul e: cu ce? Când n'ai capital, nu poți întreprinde nimic.

Iată la ce trebuie să ne gândim, iată de ce comerciantul și industriașul român ar trebui să fie

apreciat, protejat și încurajat. Când bogăția unei țări va fi în mâinile fiilor acelei țări, dușmanii din afară, orî-cât de puternici ar fi ei, nu-s periculoși.

Facă-se legi speciale și cât de multe pentru încurajarea și protejarea industriașului și comerciantului român.

Reducă-se taxele și să se înlesnescă capitalurile, ca comerțul și industria românească să pôtă prosperă. Apreciați și considerați pe meseriașii și comercianții români, după cum merită, ridicându-le ast-fel moralul, căci numai așa se va asigura viitorul țarei, numai așa Româniî vor îmbrățișa comerțul și meseriile, numai așa vom scăpa și noi și țara de robia economică în care ne găsim.

Voî, meseriași și comercianți români, uniți-vă și formați societăți, ca să puteți rezistă concurenței străine.

În unirea vöstră stă scăparea țarei din mâinile străine. Ce nu pöte face unul singur, vor face doi, trei asociați. Numai așa vă veți impune, numai așa vi se va da considerațiunea ce o meritați.

De la voi și prin voi se așteptă desrobirea economică a scumpei nöstre țări. «Viitor de aur țara nöstră are,» a ȓis bătrânul nostru Domn Mircea; decî să luptăm cu toțiî la a ei înălțare.

N. Bibiri.

Institutör, Bacău.

Ungurul nepăsător

Unuî ungur furându-i-se un cufăr cu bagaj, fu însciiñtat de un tovarăș al sėu prin următöarele vorbe: mēî färtate, astăđi de diminēță ți s'a furat cufărul cu bagaj. Păgubașul rėspunse: pöte să-l fure, habar n'am, cheile sînt la mine.

FAPTE DE LAUDĂ

Ca și în alte dăți, d-l Al. Fochidi proprietar localnic, actualmente senator, a bine-voit a da cu ocasiunea distribuirii premiilor la școala din comuna Bărcănești, șase costume de haine copiilor buni și fără mijloce.

Faptă laudabilă, la care d-l Dr al plășii I. Strungaru nu a întârziat de a-i urmă, dăruind trei costume la 3 din fetele inteligente și harnice.

De asemenea d-na învățătoare a div. II în dorința de a ajuta și încuraja, a dăruit un costum haine unui eminent elev al d-sale, lipsit de mijloce.

În calitate de diriginte, le aduc deplină mulțumire.

C. Ionescu.
Bărcănești Ialomița.

INGRĂȘAREA PORCILOR

Hrana ce se va da la început porcilor pentru îngrășat, va fi formată din alimentele pe cari le-am arătat la crescerea lor, însă în cantitate cât se poate de îndestulătoare. Când băgăm de sémă că ei nu mai mănâncă cu aceiași plăcere hrana zilnică obicnuită, lăsând rămășițe în sghiab, atunci schimbăm întru cât-vă felul alimentațiunei, dându-le și grăunțe, a căror cantitate se va mări apoi treptat, pe măsură ce animalele se arată mai belalii la mâncare, rămânând ca în cele din urmă trei sau patru săptămâni, să nu li se dea de cât grăunțe și mai ales porumb întreg sau uruit. Porumbul face ca carnea porcilor îngrășați să fie gustosă, iar slănina lor tare și cu un miros plăcut.

În tot timpul îngrășării porcilor, li se va pune în alimente și puțină sare.

Curățenia locuinței și a sghébului porcilor, este necesară la îngrășatul lor. Se va schimbă des așternutul, spălându-se din când în când cocina cu apă fierbinte sau chiar cu multă apă rece; sghiabul, care va fi bine să fie căptușit cu tinichia, se va păzi a nu se lăsă să stea cu dillele rămășițe alimentare în el, căci aceste rămășițe putredind, strică și pe cele-l-alte alimente prospete ce s'ar pune în

sghiab, desgustând ast-fel animalul, ba pôte să dea nascere la boli, prin putrețirea lor. Decî, vom îngrijî a spălă dîlnic sghiabul porcilor puși la îngrașat.

Liniștea este și ea una din condițiunile cerute pentru buna reușită a îngrașării porcului. El se va feri de sgomotul omului, copiilor, căinilor etc. In fine, cocina lui, se va căută, ca fără a fi întu-necósă, să fie însă puțin luminată.

Porcii sănătoși și crescuți cu îngrijire se îngrașă în 4—5 luni. Porcii prea slabi sau bolnavi, ca și serófele bătrâne și cari au fătat de multe ori, se îngrașă anevoe, sau de loc.

Irimia Popescu.
Medic-veterinar.

Serbări de 10 Maiu

10 Maiu la Lălesci.

La ora 10¹/₂ dimineața, mergend la parohia bisericeî Lălesci, pri-marul comunei, notarul, șeful de garnisonă, membrii consiliului cumunal, învățatorul cu copiii și mai mulți locuitori, s'a oficiat serviciul divin.

De la biserică au venit cu toți la școlă, unde d-l Învățător C. Irim printr'un discurs bine simțit, a povestit evenimentele de la chemarea Regelui pe tronul României.

Gh. Merența.
Notar, Lălesci, Tutova.

10 Maiu în Slobozia.

In comuna Slobozia jud. R.-Sărat, ziua de 10 Maiu, s'a serbat cu o deosebită solemnitate.

Toți copiii conduși de învățatorul lor d-l G. Socolescu, însoțit și de d-l M. Licoenescu învățator, au mers cu toții la biserică parohială, unde s'a oficiat un grandios te-deum de părintele pa-roch Gr. Nicolescu. In mijlocul afluenței populațiunei, elevii, în cor, au întonat «Mulți ani glorioși trăescă» și «Imnul regal».

După serviciu, totă lumea veni la școlă. Aci d-l Gr. Socolescu a ținut o mică conferință istorică arătând peripețiile prin care au trecut poporul Românesc pînă la întemeierea principatelor și apoi pînă în zilele noastre.

10 Maiu la Poenesci.

Incă din ajun, șeful de garnisonă a prevestit pe toți milițienii că adoua zi va fi o serbare la biserica din Poenesci Străjescu.

La biserică s'a oficiat te-deumul de către parohul N. Luca.

În tot timpul serviciului corul școlii din Hârșoveni a executat obiceiurile cântării. La sfârșit se întonă imnul regal de către elevii ambelor școli; apoi mai multe cântece patriotice.

S'a ținut de preotul N. Luca un mic cuvînt asupra însemnătății acestei zile.

Au luat parte d-nii Octav Turculeț, proprietar, V. Busilă primar, I. Brăiloiu notar și mulți locuitori ai comunei.

Doresc că această zi să fie sărbătorită, tot în acest mod, în fie care an.

C. Tănase.

* * *

10 Maiu în com. Năeni, jud. Buzău.

Diua de 10 Maiu, s'a serbat la școlă din comuna Năeni foarte frumos. Autoritatea comunală a dat concursul.

Venind ziua de 10 Maiu s'au adunat toți copiii la școlă împreună cu d-l învățator A Stroescu și d-ra învățătoare M. Popescu. Pe la orele 11 $\frac{1}{2}$ a sosit și preotul din localitate. Adunându-se la școlă publicul ce asistase la serviciul divin, precum și autoritatea comunală, s'a început serbarea școlară cu imnul «Latina Gintă». După aceea d-l învățator a ținut o frumoasă cuvîntare în care a arătat: 1) Greutățile prin care au trecut nămul și țara Românească. 2) Însemnătatea zilei. 3) Starea trecutului față de prezent. Apoi s'au declamat și s'au cântat de către elevii poezii.

Vasilescu G. Eugenia.

O SOCIETATE COOPERATIVĂ

Din inițiativa și prin stăruința d-lui învățator Gr. Socolescu, s'a fondat în com. Slobozia jud. R. Sărat, societate cooperativă «*Libertatea*». Au dat mult ajutor și Pr. G. Nicolescu și Pr. I. Ionescu.

Sînt 4 mii de lei aproape repartizați la săteni.

Pedepsă părintească

Un tată certând pe fiul său îi dise: mergi nemer-nicule de te închide în odaia din fund, și adu-mi cheile.

INFORMAȚIUNI

D. Const. Popescu, învățător din comuna Vrâncesci jud. Muscel, a avut durerea să piardă pe soția sa *Sofia C. Popescu* și după două zile de pe un copil în etate de 7 luni.

* * *

La școala de băieți No. 4 „Regina Elisabeta” din Focșani, unde funcționează ca director d-l G. Cristea, s'a strâns de la elevii acestei școli și s'a vărsat la Administrația financiară jud. Putna, potrivit normelor stabilite prin legea și regulamentul Casei de Economie, în curs de zece ani suma de 14.045.

* * *

În Octombrie se va ține la Philadelphia, în America, un congres internațional comercial, la care a fost invitat și ministrul nostru de comerț.

* * *

Ministerul instrucțiunii publice a hotărât să schimbe forma medaliilor *Bene-Merenti* și *Răsplata muncii pentru învățământul primar*.

* * *

Următoarele transferări s'au făcut în corpul didactic primar din țară:

Ciuntu N. Șerban de la școala de băieți Măcin la băieți No. 2 Brăila, Onu I. Ion de la băieți Hirlău la băieți No. 2 Călărași, Buzincu Ion de la băieți No. 3 Huși la băieți Cernavodă și Director., Lempp T. R. Ana de la băieți No. 7 Craiova la băieți No. 1 Craiova, Papinian I. Matilda de la fete Corabia la băieți No. 7 Craiova, Gheorghiu Elena de la fete Isaccea la băieți No. 2 Drohoiul, Mihăescu Elisa de la fete Odobesci la băieți Găesci, Stavrat Ecaterina de la băieți No. 2 Huși la fete No. 1 Galați, Stratilescu Olga de la băieți Sulina la băieți No. 2 Piatra-N., Rădulescu Aretia de la băieți No. 2 Roșiori de vedede la fete No. 2 Pitești, Davidescu N. Eugenia, dir., de la fete Urlați la fete No. 1 Ploesci, Jirovénu Domnica de la băieți Slănic la băieți No. 2 Slatina, Iacob Zoe de la fete Sulina la fete Vălenii-de-munte, Alexandrina Olănescu de la fete Babadar la băieți No. 3 Caracal, Paraschivu Darie de la băieți No. 4 Botoșani la fete No. 2 Botoșani, Niculescu Smaranda de la fete No. 1 Giurgiu la băieți No. 4 Botoșani, Șerbănescu Valentina de la fete T.-Frumos la fete No. 1 Giurgiu, Turbure Maria de la fete No. 2 Huși la fete No. 3 Iași, Kostaki Elena de la Hărlău la fete 2 Iași.

Au fost reintegrate:

Maria Gutzu la Medgidie și Maria Angelescu la fete No. 3 Galați.

S'au făcut numiri din nou:

Petrescu Maria Galați fete No. 6, Dămienescu Melania, Huși băieți No. 3, Teodor Olimpia Piatra-N., băieți No. 2, Stavri Elena, Vaslui băieți No. 1, Greulescu Maria, Hirlău fete, Pandelescu Eugenia, Buzău, fete No. 1.

MULȚUMIRI

D-l George N. Ghica proprietar, a dăruit bisericii sf. Voievođi din parohia Larga, comuna Doftana, jud. Bacău, două clopote în valoare de una mie lei.

Iar d-l A. Spirénu, fabricant de clopote bisericești din București, a dăruit tot acestei biserici două balansere de fontă pentru clopote în valoare de 75 lei. Aducem donatorilor mulțumiri călduroase pentru asemenea fapte.

Gh. Vartholomei.
Preot-paroh.

A P E L

Sub-semnatul, rog pe toți d-nii autorii, editori, cum și pe toate persoanele caritabile, cari iubesc și doresc ridicarea prin cultură a țaranului român, să bine-voiască a veni cu cărți folosite în ajutorul «Bibliotecii Parohiale din comuna Gulianca, jud. R.-Sărat.

P. Ionescu.
Paroh.

ADRESE CĂTRE REDACȚIE

Mult bine mi-a prins mîerea dată de mititica Albina. Să-i dea Dumnezeu viață lungă, căci mult mai face bine pe unde pune piciorușele.

T. Dragomir.
Drăgușeni, Putna.

POȘTA REDACȚIEI

M. N. T. — Povestea «Piticele» ar fi de publicată dacă ar fi de vreo 2 pagini. Așa cum este, e imposibil.

G. T. Brăila. — Anecdota «Mama me-a spus» nu se va publica.

I. Fl. Romanați. — «Povestea sa și basmul țigănesc» nu se va publica.

N. V. Grindu. — «Cum onorează Români de la țară pe Români și cum pe streini» nu se va publica.

De la valea Ratei. «O să uităm și munca câmpului» nu se va publica.

M. Crivianu, Romanați. — Ne vom interesa și vom începe în curînd o serie de articole despre boțele de cari ne întrebați.

T. M. — «Călugăria țiganului» nu se va publica.

I. E. Ialomița. — «Iubirea de școlă» nu se va publica. Ar trebui mult refăcută, trimeteți alt-ceva.

I. V. — «Pălărie, cisme, țigare și țigaretă» nu se va publica. Odinioară ni-ați trimis lucruri foarte bune pe cari le-am publicat cu plăcere. Sperăm încă.

M. G. G. — Rugăciunea preotului Șapca rostită la Islaz se găsește foarte lesne de ori-cine într-o scriere a lui Eliade «Equilibru între antiteze».

C. Varcarin, Bernia, jud. Gorj. — Noi dăm în fie-care număr câte ceva din cele asupra cărora ne atragi atențiunea. Pe viitor ne vom ocupa și mai mult de asemenea subiecte.

H. C. P., Vulpesci. — Am publicat una. Vom mai alege din cele-l-alte, dar nu ne mai trimiteți cu subiecte din biblie, căci nu le publicăm. Preferăm lucruri practice, sfaturi folosite pentru viața sătenescă și altele asemenea. În genere să fie scurte.

POȘTA ADMINISTRAȚIEI

D-lui *Gr. Țăranu*, Călugăreni Nemțu. — Trimeteți cartea înapoi; astăzi v'am trimis alt volum complet; luați chitanța de abonament din cea veche.

D-lui *Pandele Bijulescu*, învățător, com. Șovirna de sus, Mehedinți. — Povestea unei corone n'o mai avem; pôte la Octombrie, urmăriți revista căci vom anunța când vom avea-o. Acum nu mai este nicăeri nici un exemplar.

Pr. *Atanase Machedon*, Slobozia Ciorăscăi, jud. R.-Sărat. — De și prin cartea poștală din 5 Iulie spuneți că trimeteți abonamentul pe anul II totuși nu s'a primit. Pentru anul I noi găsim pe Pr. Dimitriu achitat nu pe sf. vóstră.

LICEUL MODERN

Institutul de băeți (externat și internat)

No. 190, Calea Victoriei. — București

Director, **G. C. DRAGU**

Profesor de filosofie la liceul Lazar

Cursuri primare, liceale complete, secție reală și clasică, preparațiune pentru școlele speciale.

Instalațiune splendidă, cartier eminentement higienic, îngrijire părintescă, supraveghere severă, control și direcțiune sănătósă, deprindere la muncă și purtare cinstită.

În ultimii 4 ani a avut numărul cel mai mare de elevi din toate școlele particulare din țară.

La examenele de finele de an școlar, acum și în anii anteriori, delegațiunile ministeriale, compuse din profesori universitari și secundari de o severitate și imparțialitate bine cunoscută, au promovat un mare număr de elevi, cari pot fi examinați de ori-ce juriu cât de sever. Procentul repetenților tot-d'a-una mai mic ca în școlele Statului.

Certificatele de o potrivă de valabile ca cele ale școlilor Statului.

Se face și preparațiune pentru două clase în conformitate cu art. 118 din regulamentul școlilor secundare.

Cursul anului școlar 1899—1900, cu corpul didactic distins și deja bine cunoscut, va începe la 7 Septembrie 1899. Preparațiunile pentru corigenți la 15 August.

Inscrierile încep la 10 August.

Prospecte și lista profesorilor gratis la cerere.